У К Р А Ї Н А

ПАСПОРТ

об'єкта культурної спадщини

Комплекс споруд собору Св. Миколая (Собор Св. Миколая. Дзвіниця. Монастирські келії)

(найменування об'єкта)

вид	тип	категорія обліку
Пам'ятка архітектури та містобудування	Комплекс споруд	Національного значення

1. Дата утворення об'єкта:

XVI-XVIII ст.

2. Місце знаходження об'єкта:

Тернопільська обл., м. Кременець вул. Шевченка, 53, 55, 57.

3. **Охоронний № пам'ятки**

№ 668

4. Дати і № рішень, відповідно до яких об'єкт узято на державний облік та визначено категорію пам'ятки:

Постанова Ради Міністрів УРСР № 970 від 24 серпня 1963 р.

5. Наявність охоронний дощок, охоронних знаків, інших інформаційних написів, позначок:

Охоронна дошка старого зразка, виготовлена з важкого металу, з написом знаходиться на західному фасаді дзвіниці, праворуч від входу.

6. Власник:

Державна власність. Балансоутримувач – Кременецько-Почаївський державний історико-архітектурний заповідник, м.Кременець. Директор Гуславський Андрій Андрійович. Тел. (03546) 2-37-58.

7. Користувач:

Собор та дзвіниця - Релігійна громада Української Православної Церкви. Настоятель – о. Володимир. Тел.8-098-253-23-61.

Келії – Навчальний заклад. Кременецька філія Почаївської Духовної семінарії. Богословсько-регентське відділення. Інспектор – о.Володимир Петручок.
Охоронно- орендний договір № 26 від 30 грудня 1998 р.

8. Охоронний договір:

Від 6 січня 2004 р. № 1. Договір укладений Державним Комітетом України з будівництва та архітектури в особі заступника Голови Комітету Казмірука Юрія Йосиповича, з одного боку, та Кременецько-Почаївським державним історико-архітектурним заповідником, в особі директора Луб'яницького Олега Дмитровича, з другого боку, діє на підставі Положення про Заповідник, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України № 583 від 29.05. 2000 р.

9. Функціональне використання:

сучасне	**первісне**	**інші (протягом часу існування об'єкта)**
Собор – храм для богослужіння; келії – житлові, навчально-виховні приміщення.	Костел монастиря францисканців; келії – монастирські примішення.	Собор – храм для богослужіння; келії – житлові приміщення.

10. Історичні дані про об'єкт:

Будівля собору зведена як костел для францисканського монастиря у першій пол. XVII ст. Точний рік побудови костела невідомий. Як подають літературні джерела, у 1538 р. королевою Боною було підписано Привілей з наданням права на користування земельною ділянкою римо-католицькому священику Святославу Лопуховському, на якій пізніше і було зведено дерев'яний костел Вознесіння Діви Марії. Згідно традиції побудова мурованої каплиці датується **1539 роком**. Пізніше, згідно традиційній версії, до неї було прибудовано костел.

У 1606 р. луцький єпископ Мартин Шишковський поселив тут перших монахів францисканців, для яких згодом (не раніше 1631 р.) було збудовано однонавний мурований костел у готико-ренесансному стилі на кошти князів Вишневецьких та Збаразьких. У більшості видань датою будівництва вважається **1636 р**. Келії було збудовано зусиллями самих монахів коштом жертводавців. В середині XVIII ст.. (1740-1759 рр.) ансамбль францисканського монастиря і брама з вежею реконструюються в стилі бароко за проектом архітектора Павла Гіжицького при фінансовій допомозі вдови князя Януша Антонія .Вишневецького, яка стала монахинею францисканського ордену. До центральної нави костелу добудовують дві бічні нави і крухту. Бароковий характер отримує надбрамна вежа-дзвіниця.

Візитація костелу під назвою *«Опис костела і монастиря парафіяльного кременецького францисканців...»* складена у 1818 р. луцьким каноніком Якубом Петравським. Окрім Привілею королеви Бони, він подає детальний опис монастирського ансамблю, з якого довідуємося що «*костел цілий мурований виходить на Ринок з лівого боку і звернений фронтом на захід, з двох боків оточений муром. З'єднаний з двома бічними каплицями, має 27 затратованих залізом вікон. Дах костелу до пожежі 1805 р. був накритий білою бляхою, яка збереглася на каплиці, тепер перекритий гонтами. Купол помальовано темно-червоною фарбою, в ньому нова сигнатурка з дзвінком. Портретів фундаторів і жертводавців було 11, в т.ч. луцького*

єпископа М. Шишковського. Підлога була з тесового каменю. Під костелом знаходилося 7 підвалів для захоронень. Подвір'я від дзвіниці вправо було загороджено кам'яною стіною, в нішах якої були намальовані сцени Страстей Господніх (в часі візитації вже не існували). Келії були двоповерхові, криті гонтами. Біля монастиря був фруктовий сад. У 1814 р. побудовано конюшню і возівню. Всі будівлі з трьох боків обнесені стіною, а з четвертого, від потоку – ровом».

Після поразки Польського повстання 1830 р. костел було перетворено у православний Святомиколаївський собор (попередня існуюча кременецька Миколаївська церква згоріла 1802 р.) 20 серпня 1832 р., яку освятили 6 грудня 1832 р. і, відповідно,були внесені зміни в облаштування інтер'єру. Іконостас, за переказами, було подаровано до храму царем Олександром Ш.

В 1967 р. проведено капітальний ремонт даху собору і капітально відремонтовано будинок монастирських келій, які було пристосовано під житло.

До деструктивних змін зовнішнього вигляду собору потрібно віднести заміну у 2004 р. центрального куполу, який мав вигляд ренесансного ліхтаря на високому барабані на купол цибулястої форми, характерний для російських церков. Тоді ж було перетиньковано стіни дзвіниці і перемальовано фасади.

11. Відомості про сучасний стан об'єкта:

Розташування об'єкта і його роль у навколишньому середовищі	Ансамбль знаходиться в історичному середмісті і формує східну сторону колишньої Ринкової площі міста. Розміщений на схід від головної вуличної артерії і є основним компонентом забудови міста. Собор з надбрамною дзвіницею становить одну з домінант архітектурного ансамблю, а також довколишньої міської забудови.
Ландшафт	Рельєф місцевості – гористий, вкритий деревними насадженнями. Ансамбль розташований на тлі Кременецької гори, біля підніжжя якої протікає потік Ірва.
Опис об'єкта	За типологією – споруди сакрального ансамблю. Собор і дзвіниця становлять його акцентуючі ланки . Габаритні розміри: Собор – 39 х 24 м, висота – 14 м. Загальна площа примішень собору - 782,5 кв. м. Дзвіниця - 7,5 х 7,5, висота – 20,7 м. Келії – 25,5 х 35 м. **Собор**: Тринавна базиліка, мурована, отинькована, на підвалах, з гранчастим вівтарним об'ємом, прямокутним в плані притвором, прямокутною захристією з північного боку апсиди та квадратною в плані купольною каплицею на південному фасаді. Дах центральної нави – двосхилий, увінчаний мініатюрною маківкою над вівтарем і, цибулястої форми, невеликим куполом на високому глухому барабані. Дах каплиці – чотирисхилий увінчаний ліхтарем в ренесансному стилі. Бічні нави, нижчі від центральної, накриті односхилими дахами. Головний фасад оформлений пілястрами і лопатками, завершений трикутним фронтоном, який оточений профільованим карнизом з круглим вікном по центрі. На головній осі фасаду розташований прямокутний портал з завершенням над яким - півциркульне вікно. Бічні входи з прямокутними прорізами оформлені псевдопілястрами, увінчані трикутними причілками з окулюсами. Дверні прорізи і вікна мають фігурне обрамлення і оздоблені замками Центральна нава перекрита хрещатим склепінням, бічні -

	півциркульним з розпалубками, вівтар – півциркульним і зімкнутим з розпалубками склепіннями. Проходи з боку головної нави оформлені порталами. В південній каплиці знаходиться Володимирський приділ, у північній – приділ св.Онуфрія. В соборі є два іконостаси. Головний чотириярусний іконостас майстерного професійного виконання кінця XIX ст. і придільний – першої пол. XIX ст. Стінопис виконаний художниками-академістами XIX/XX ст. Перед костелом, з боку головного фасаду, в шести метрах від нього, розташована **Дзвіниця**, збудована за проектом архітектора П. Гіжицького в стилі бароко. Будівля дзвіниці, прямокутна в плані, з двома бічними ризалітами, які на рівні першого ярусу накриті односхилими дахами і завершені аттиками з волютами та обелісками. Над центральною частиною першого ярусу підноситься квадратна в плані вежа з великими півциркульними вікнами, з балконом на західному фасаді, увінчана цибулястої форми куполом. В нижньому ярусі дзвіниці знаходиться прямокутний отвір брами, акцентований півциркульною аркою. Фасади дзвіниці розчленовані профільованими карнизами, декоровапні спареними і кутовими пілястрами, окулюсами. Обрамлення вікон нижнього ярусу з замковими каменями. **Монастирські келії** прилягають до костела з боку північного фасаду. Будівля – мурована, отинькована, Г-подібна в плані, двоповерхова. Перекриття першого поверху –хрещате, другого – плоске. Масивні стіни – з маленькими віконними прорізами. Східний, західний і північний фасади укріплені контрфорсами. Дахи – двосхилі, з люкарнами. Архітектурний декор – відсутній. В інтер'єрі - однобічна коридорна система. У стильовому відношенні у формах комплексу переважають елементи стилю бароко.
Перебудови, втрати й історичні нашарування	В середині XIX ст. було значно змінено інтер'єр храму, який пристосували до потреб православної церкви. Католицькі вівтарі було замінено іконостасами (центральна і північна нави). До деструктивних змін слід віднести заміну у 2004 р. купольного завершення собору цибулястою банею.
Наявність творів мистецтва та їх опис	1.Іконостас. 2-а пол. XIX ст. Мідна бляха, олія, дерево, різьба, золочення. Чотириярусниій іконостас високопрофесійного виконання. Центральна частина іконостасу закриває півциркульний прохід до вівтаря, а його бічні крила займають бічні простінки східної стіни центральної нави. Цокольний ряд іконостасу – невисокий, з коричневого дерева, прикрашений профільованими карнизами, золоченими тахлями та накладними плетінковими рельєфами. Намісний ряд іконостасу: ікони – "Покрова" (у верхній частині композиції – Богородиця, яка стоїть на хмарах, внизу – Роман Солодкоспівець та Андрій Юродивий в оточені царя, цариці, священиків), "Іоан Золотоустий", "Архангел Гавриїл" (дияконські двері), "Богородиця з Дитям" (цілофігурна постать, намальована за Васнєцовим), "Христос", "Архангел Михаїл" (дияконські врата), "Василій Великий", "Успіння Богородиці". Ікони фланковані точеними колонками прямокутної форми, в оздобних золочених рамах.

	Царські врата – кілеподібні , увінчані хрестом. Нижня частина врат оздоблена рельєфами, Верхня – погрудними постатями чотирьох євангелістів у колах та сценою «Благовіщення» (поколінні постаті) у прямокутних клеймах. Празниковий ряд: «Зішестя Св. Духа», «Введення у храм», «Благовіщення», «Різдво Марії», «Тайна вечеря», «Різдво Христа», «Хрещення», «Преображення», «Вознесіння», «Воскресіння». Ікони в прямокутних рамах, фланковані парними, фігурними колонками. Апостольський ряд: В центрі – ікона прямокутної форми з зображенням Христа – Великого Архиєрея з пристоячими Богородицею та Іоаном Предтечею. Обабіч центральної ікони – по три ікони з парними цілофігурними зображеннями апостолів. На бічних крилах – дві ікони з зображенням святих Володимира і Ольги. Ікони в прямокутних рамах, фланковані фігурними колонками. Четвертий ряд: над кожною іконою третього ряду розміщені ікони круглої форми, оточені золоченою різьбою, з хрестом на завершенні. На іконах представлені півпостаті Христа, Богородиці, двох пророків та «Нерукотворний Образ», над яким зображення «Бога-Отця», увінчане хрестом. 2. Запрестольний вівтар з центральною іконою «Христос-Цар Слави». Кін. XVIII ст.- вівтар; XIX ст.- ікони. Дерево, полотно, олія, різьба, золочення. Вівтар виготовлений для францисканського костелу. У XIX ст. мальовані полотна вівтаря замінено православними іконами. Грандіозний триярусний вівтар ламаної конфігурації, бічні крила якого заходять на північну та південну стіни вівтарної частини. Перший ярус вівтаря у вигляді високої цокольної частини. Центральна площина другого ярусу з головною іконою, карниз над якою оздоблений рокайльними картушами, фланкована парними струнками колонами коринфського ордеру, які підтримують кріпований карниз з потрійними виступами та виступаючі імпости. Ікона «Христос –Цар Слави» професійної роботи, виконана у манері, притаманній російській іконописній школі. Благословляючий Христос у білих архиєрейських ризах з золотною облямівкою, в короні, сидить на престолі, з розкритим кодексом Євангелії. Обабіч нього – пристоячі Богородиця – у синьому хітоні і рожево-червоному мафорії та Іоан Предтеча - у коричневій власяниці та зеленому плащі. Рама – золочена, профільована, її прикрашають скульптурні зображення серафимів з поліхромованими ликами і золоченими крилами. Третій ярус вівтаря – у вигляді навершя з розірваним фронтоном та виступаючими імпостами, оздобленими голівками херувимів. Майже весь простір центральної площини займає ікона овальної форми з цілофігурною сидячою постаттю Бога-Отця, у золотисто-білому одязі, зі скипетром у лівій руці. **3-4.** Два парні вівтарі академічної роботи професійного виконання (знаходяться перед іконостасом) з цілофігурними постаттями святих у рельєфних посріблених ризах Ікони фланковані фігурними плоскорізьбленими колонками неовізантійського характеру. Навершя вівтаря – трилопатеве з

	зображенням по центрі – «Бога Отця» і «Нерукотворного Спаса». **4.** Вівтар "Св.Св. Феодосій Углицький та Серафим Саровський". XIX/XX ст. Дерево, олія, кольорові емалі, різьба, золочення, поліхромія. Цілофігурні постаті святих напізвернуті один до одного. Св. Феодосій у золочених ризах, Св. Серафим – у чернечому одязі. Над ними поясне зображення благословляючого Христа у сяйві. Тло ікони – золочене, гравіроване, прикрашене по краях кольоровими емалями. Ікона фланкована фігурними колонками. Завершення вівтаря трилопатеве, у центральній частині оздоблене рельєфним накладним серафимом та накладним золоченим рельєфом з елементами рослинного характеру. **5.** Іконостас північної нави. XIX ст. Дерево, полотно, олія, різьба, золочення, поліхромія. Малий двоярусний іконостас, що знаходиться біля східної стіни північної нави, складається з двох намісних ікон, царських і дияконських врат та ікони з зображенняи «Тайної Вечері», яка розташована над ними в сегменті півкруглої арки. Намісні ікони прямокутної форми, у профільованих золочених рамах, фланковані з зовнішнього краю канельованими півколонками на фігурних точених базах з різьбленими капітелями, увінчаними декоративними вазами. Іконостас завершений півкруглою аркою, внутрішній простір якої декорований горельєфними зображеннями серафимів, книги та чаші, а центральна частина – сучасною іконою Почаївської Богородиці в традиційній рамі у вигляді променистого сяйва. Ікони намісного ряду – «Богородиця з Дитям» та «Христос» (цілофігурні постаті), «Тайна Вечеря» і клейма царських врат – майстерно намальовані художником академічної школи середини XIX ст. (на дерев'яних дошках). Головний акцент іконостасу – царські врата, стулки яких з увігнутим до середини краєм обрамлені гладкою рамою і розділені посередині перемичками, простір між якими заповнений стилізованою ажурною різьбою у вигляді аканта і чотирма круглими медальйонами з зображенням сцени «Благовіщення» та парними зображеннями євангелістів. Дияконські двері з намальованими на полотні цілофігурними зображеннями Св. Лаврентія з пальмовою гілкою (північні двері), та Св. Стефана – з чашею (південні двері). **6.** Феретрон (двостороння виносна ікона) «Благовіщення». XVIII ст. Дерево, олія, різьба, золочення. Феретрон приставлений до стіни так, що видно лише ікону «Благовіщення», грубо поновлену поверх давнього зображення у 1990-х рр. Архангел Гавриїл на хмаринці з'являється Богородиці, яка сидить за столом перед розгорнутою книгою. Ікона оформлена золоченою рокайльною рамою, декорованою різьбою, яка увінчана невеликим хрестом. **7.** Феретрон »Почаївська Богородиця». Кін. XVIII ст. Дерево, олія, різьба, золочення. Частково поновлена. Феретрон приставлений до північної стіни. Ікона з поясним зображенням Богородиці типу «Замилування», яка на правій руці тримає Дитя. Ікона обрамлена профільованою фігурною

	рамою, яка вгорі та внизу оздоблена рокайльними картушами, з боків – рокайлями та голівками херувимів, поданих у різних ракурсах. Різьба – золочена, голівки – поліхромовані. Підстава – прямокутна, з профільованим краєм. **8.** Ікона «Ангел причащає Св. Онуфрія». XVIII ст. Дерево, горельєф, поліхромія. Ікона вирізьблена з дерева у високому рельєфі, яскраво поліхромована. Ремісничого виконання. Композиція – першопланова. Праворуч – Св. Онуфрій, старець з довгою бородою, у коричневій власяниці та набедренній пов'язці, стоїть навколішках, приймаючи причастя з рук ангела на хмарі. Вгорі – дві голівки херувимів. Рама золочена, профільована, зі скошеними боковинами у верхній частині. **9.** Вівтар з іконою «Вибрані святі». XIX ст. Полотно, олія, дерево, різьблення, золочення, поліхромія. На північній стіні каплиці. Вівтар доброго професійного виконання, малярство академічного характеру. Ікона прямокутної форми, оточена тонкою профільованою рамою, на якій зображено два ряди святих, серед яких – Св. Миколай, Св. Олександр Невський, Марія-Магдалина, княгиня Ольга та князь Володимир. Вгорі-Богородиця Печерська з преподобними Антонієм і Феодосієм Печерськими та старцем, який стоїть навколішках. **10.** Стіни центральної нави і каплиці вкриті стінописом, виконаних професійними художниками з зображенням святих та сценами з життя Ісуса Христа. **11.** Дзвін. XIX ст. Метал, литво. Привезений з м. Пернов (тепер – Пярну, Естонія).
Опис території об'єкта	Церковна територія з заходу обмежена дзвіницею з прилягаючими до неї службовими приміщеннями; з півдня та сходу – муром, біля стін якого розташовані господарські будівлі. З південного сходу, під стіною вівтарної частини поставлено меморіальний хрест на постаменті в честь 1020 ліття Хрещення Русі. Східна частина подвір'я переділена металевою брамою. Довколо храму прокладено доріжку з бетонних плит.
Загальна оцінка технічного стану об'єкта, дата, № акта технічного стану	Собор мурований, тинькований на підвалах. Фундаменти – стрічкові, муровані з цегли і природного каменю. Несучі повздовжні і поперечні стіни муровані з цегли на вапняковому розчині. Перекриття головної нави – хрещаті, бічних нав – півциркульні з розпалубками. Центральний купол – цегляний. Конструкції даху – дерев'яні. Ступінь капітальності – мурована споруда з невогнестійким перекриттям. Загальна оцінка технічного стану – задовільна. Дзвіниця – мурована, Фундаменти – стрічкові, муровані з цегли і природного каменю.Ступінь капітальності – мурована споруда з вогнестійким перекриттям. Загальна оцінка технічного стану – задовільна. Келії – мурована споруда. Фундаменти – стрічкові, з цегли і природного каменю. Несучі повздовжні і поперечні стіни Перекоиття І ярусу – склепінчасті, ІІ – дерев'яні. Ступінь капітальності – мурована споруда з невогнестійким перекриттям Акт технічного стану № 1 від 6 січня 2004 р.

Наявність інженерних мереж та інженерного обладнання	Інженерні мережі: освітлення. Характер інженерного обладнання: електричне освітлення і інженерна мережа.
Дата і № довідки про майнову цінність об'єкта, найменування організації, яка провела оцінку, вартість в гривнях	Грошова оцінка собору та дзвіниці, проведена 11 лютого 2003 року, визначена в сумі 261388-54 тис. грн.

12.Перелік складових (для комплексу (ансамблю), визначного місця)**:**

1. Собор Св. Миколая.
2. Дзвіниця.
3. Монастирські келії

13.Територія об'єкта (пам'ятки):

Площа	0, 41 га
Опис меж території об'єкта	Територія ансамблю включає собор, дзвіницю і келії. Територія обмежена з заходу вул. Шевченка; на сході –потоком Ирвою та схилами Кременецьких гір; з півдня та півночі – міською житловою забудовою.

14. Оцінка антропологічної, археологічної, естетичної, етнографічної, історичної, мистецької, наукової чи художньої цінності об'єкта:

Якості об'єкта, завдяки яким він набуваєкультурної цінності як пам'ятка	Собор з келіями та дзвіницею утворюють унікальний завершений ансамбль XVП-XVШ ст., що належить до поодиноких, збережених в Україні пам'яток такого типу.

15.**Зона охорони пам'ятки:**

Організація-розробник науково-проектної документації	Ін-т «Укрзахідпроектреставрація», м.Львів, пл.Соборна, 3-а. Тел.(0322)244-04-71. Автор розробки – Могитич Р.І. ГАП – Бачинська Л.
Дата розроблення науково-проектної документації	2003 -2004 рр.
Дата і номер документа про затвердження науково-проектної документації	Генеральний план розвитку ДІАЗа з дотриманням статусу охоронної зони затверджено рішеннямКременецької міської ради на XIX сесії 4-го скликання від 31.01.2005 р. Попередньо погоджений на засіданні архітектурно-містобудівельної ради при Управлінні містобудування і архітектури Тернопільської облдержадміністрації (протокол № 2 від 19.02.2004 р.) та схвалений Науково-методичною радою з питань реставрації та реконструкції пам'яток архітектури та містобудування при Держбуді України 3.03.2004 р.
Короткий опис меж зон охорони із зазначенням площі кожної зони із зазначенням площі кожної зони	Об'єкт з прилеглою територією входить до комплексної охоронної зони пам'яток архітектури центральної частини міста. Зона охорони пам'ятки у межах заповідника становить бл.10 га.

16. Наявність науково-дослідної та науково-проектної документації на об'єкт:

Найменування документації	Рік розроблення	Автор (організація)	Місце зберігання, інв. №
1.Технологічне дослідження	1991 р.	Ін-т «Укрзахідпроект-реставрація», м.Львів,пл..Соборна, 3-а тел..(0322) 244-04-71.	Архів ін.-ту «Укрзахідпроектреставрація». № Т-61-1.
2.Обліковий паспорт на художні твори.	1993 р.	---« -----	№ Т-61-3
3. Ліквідація аварійного стану.	1994 р.	----« ------	№ Т- 61-4
4. Детальне інженерне обстеження.	1994 р.	-----« ------	№ Т-61-5
5. Робочі креслення ліквідації аварійного стану	1994 р.	------« ----	№ Т-61-6
6. Детальне інженерне обстеження з заключенням	1994 р.	------« -------	№ Т-61-7

17. Дослідницькі й реставраційні роботи:

Найменування робіт	Рік проведення	Замовник	Виконавець	Підрядна організація
1.Дослідницькі й реставраційні роботи не проводилися.				

18. Основні джерела відомостей про об'єкт:

Археологічні матеріали	
Іконографічні матеріали	1.Орда Н. Вид Кременця. 1-а пол. XIX ст. 2. Невідомий автор. Вид Кременця. 1-а пол. XIX ст.
Архівні матеріали	
Бібліографічні матеріали	1. Памятники градостроительства и архитектуры Украинской ССР. – Т. 4. – Киев, 1985. – С.75-76. 2. Теодорович Н.И. Волынь в описаниях городов, местечек и сел, в церковно-историческом, географическом, этнографическом и др. отношениях. Историко-статистическое описание церквей и приходов Волынской епархии. Т.III. Кременецкий уезд.- Почаев, 1893.- С. 48 3. Теодорович Н.И. История города Кременца Волынской губернии.

	Изд.2, перераб. – Седлец, 1904. 3.Słownik geograficzny. - Warszawa,1888. - S.779. 4. Orłowicz M. Ilustrowany przewodnik po Wołyniu.- Łuck, 1929.- S. 320. 5. Betlej A. Paweł Giżycki SJ architekt polski XVIII wieku. – Kraków, 2003. – S. 158-160.

19. До паспорта додаються графічні матеріали та фотофіксація:

Найменування	Кількість	Дата виконання	Виконавець
Генеральний план, ситуаційна схема	3	1969, 1977, 1980	Рудков, Заречний, Сірант
Обміри:			
Поповерхові плани	3		Говденко Г.
Креслення фасадів (у разі потреби)			
Розрізи			
Фотофіксація:			Сьомочкін І.
Фото загального вигляду	6		
Фото фрагментів	8		
Фото деталей	1		
Фото інтер'єрів	2		
Інше	11		

Паспорт склав:

Посада та назва організації	Спеціальність, кваліфікаційний рівень	Прізвище, ініціали	Підпис	Дата складання
Керівник відділу пам'яткознавства ін-ту „Укрзахід-проектреставрація"	Історик, мистецтвознавець	Сьомочкін І.В.		11.2008 р.
Мистецтвознавець ін-ту „Укрзахід-проектреставрація"	Мистецтвознавець	Ошуркевич Л.О.		11.2008 р.
Мистецтвознавець ін-ту „Укрзахід-проектреставрація"	Історик	Сороколіт Х. О.		11. 2008 р.

Начальник управління містобудування та архітектури Тернопільської облдержадміністрації

О.Ю. Заліщук

А К Т

Технічного стану пам'ятки архітектурного ансамблю споруд,Миколаївського собору 16-18 ст, національного значення,Постанова РМ УРСР № 970 від 24 серпня 1963 р. охороний номер 668
Додаток до охоронного договору № 1 від 6 січня 2004 р.

Ми, що нижче підписалися, представник Управління містобудування та архітектури Тернопільської облдержадміністрації Якимук Віктор Васильович, заступник начальника управління

з одного боку і директор Кременецько-Почаївського державного історико-архітектурного заповідника Луб'яницький Олег Дмитрович

З іншого боку, склали цей АКТ про те, що цього числа нами проведено огляд технічного стану пам'ятки архітектури, Миколаївський собор 16-18 століття , охороний номер668/1

яка розташована за адресою м.Кременець , вул. Шевченка ,53

приміщення (частина приміщень) загальною площею 782,5 м.кв.

технічна адреса вказаних приміщень м.Кременець, вул.Шевченка, 53

що передається охоронним договором в користування Кременецько-Почаївському державному історико архітектурному заповіднику

У результаті огляду пам'ятки встановлено :

ТЕХНІЧНИЙ СТАН ПАМ'ЯТКИ:

1. Загальний стан пам'ятки

На час обстеження будинок знаходиться в задовільному технічному стані

2. Стан зовнішніх архітектурно-конструктивних елементів пам'ятки :

а) загальний стан задовільний

б) фундамент задовільний

в) цоколі та відмостки біля них задовільний

г) стіни задовільний

д) дах (крокви, лати, покрівля, водозливні труби) задовільний

е) бані, намети (їх конструкції та покрівля) задовільний

ж) зовнішнє декоративне (обличкування, пофарбування, карнизи, колони, пілястри, ліплення, скульптура, живопис на фасадах) незадовільний

3. Стан внутрішніх архітектурно – конструктивних і декоративних елементів пам'ятки

а) загальний стан задовільний

б) перекриття задовільний

в) підлога в задовільному стані

г) стіни задовільний

д) стовпи, колони відсутні

е) двері, вікна задовільний

ж) сходи задовільний,

з) стеля задовільний

і) внутрішнє декоративне оздоблення , живопис , предмети прикладного мистецтва задовільний

4. Сад, парк, двір, ворота, огорожа задовільний

5. Додатки

Інспекційний нагляд за пам'яткою здійснюється Управління містобудування та архітектури Тернопільської облдержадміністрації

Представник управління В.В.Якимук

Директор
Кременецько-Почаївського ДІАЗу **О.Д. Луб'яницький**

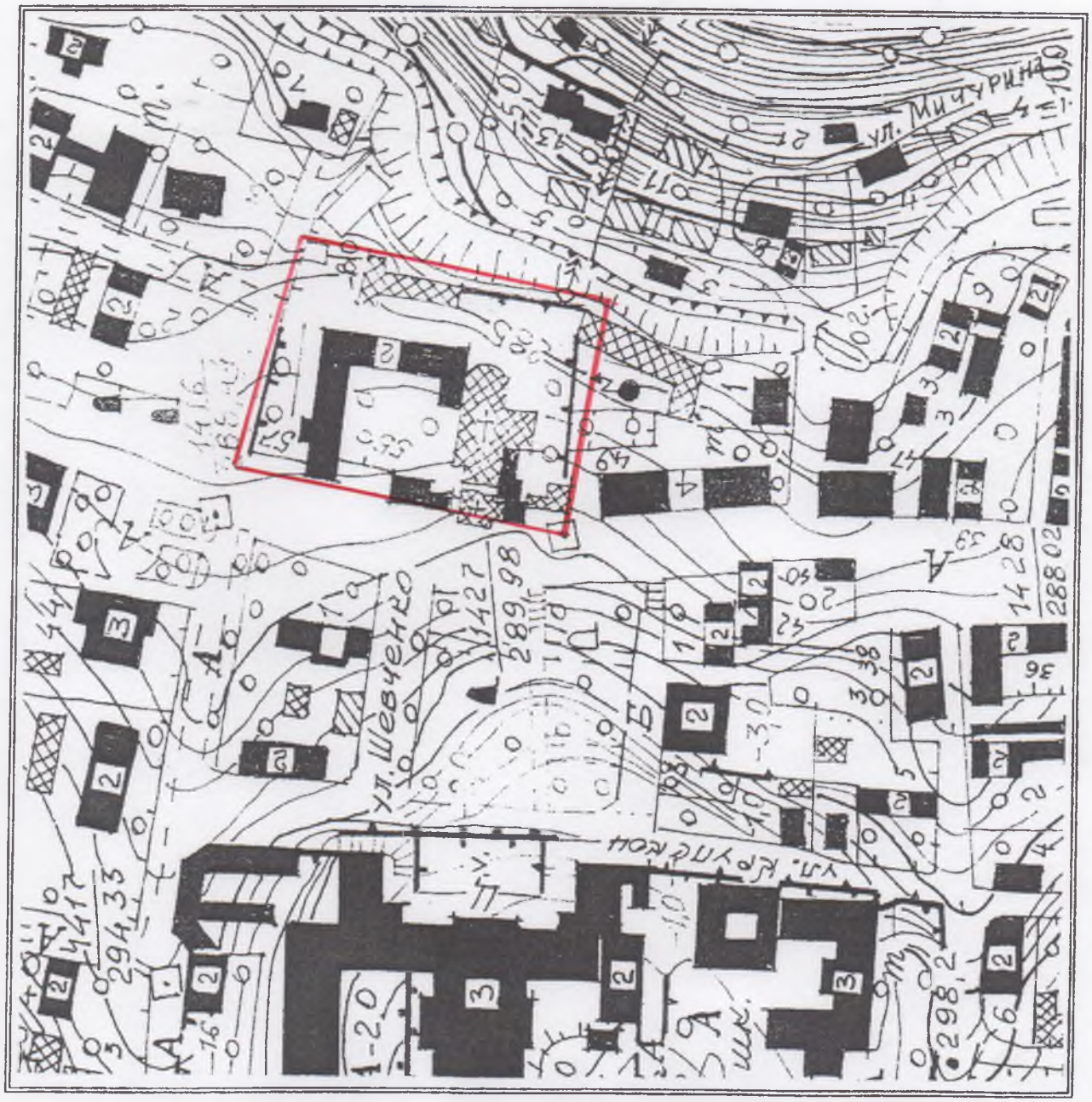
План міста Кременця станом на 1816 р. За: Релігія і церква в історії Волині: Збірник наукових праць / Під ред. В. Бобчука. – Кременець: Кременецько-Почаївський державний історико-архітектурний заповідник, 2007. – Рис. 5 на с. 257.

Під **№ 4** позначений комплекс тодішнього монастиря францисканців (після 1832 – комплекс споруд собору Св. Миколая). Чітко позанчено монастирські споруди, а також дзвіницю, що підтверджує її датування кінцем XVIII ст.

КОПІЯ

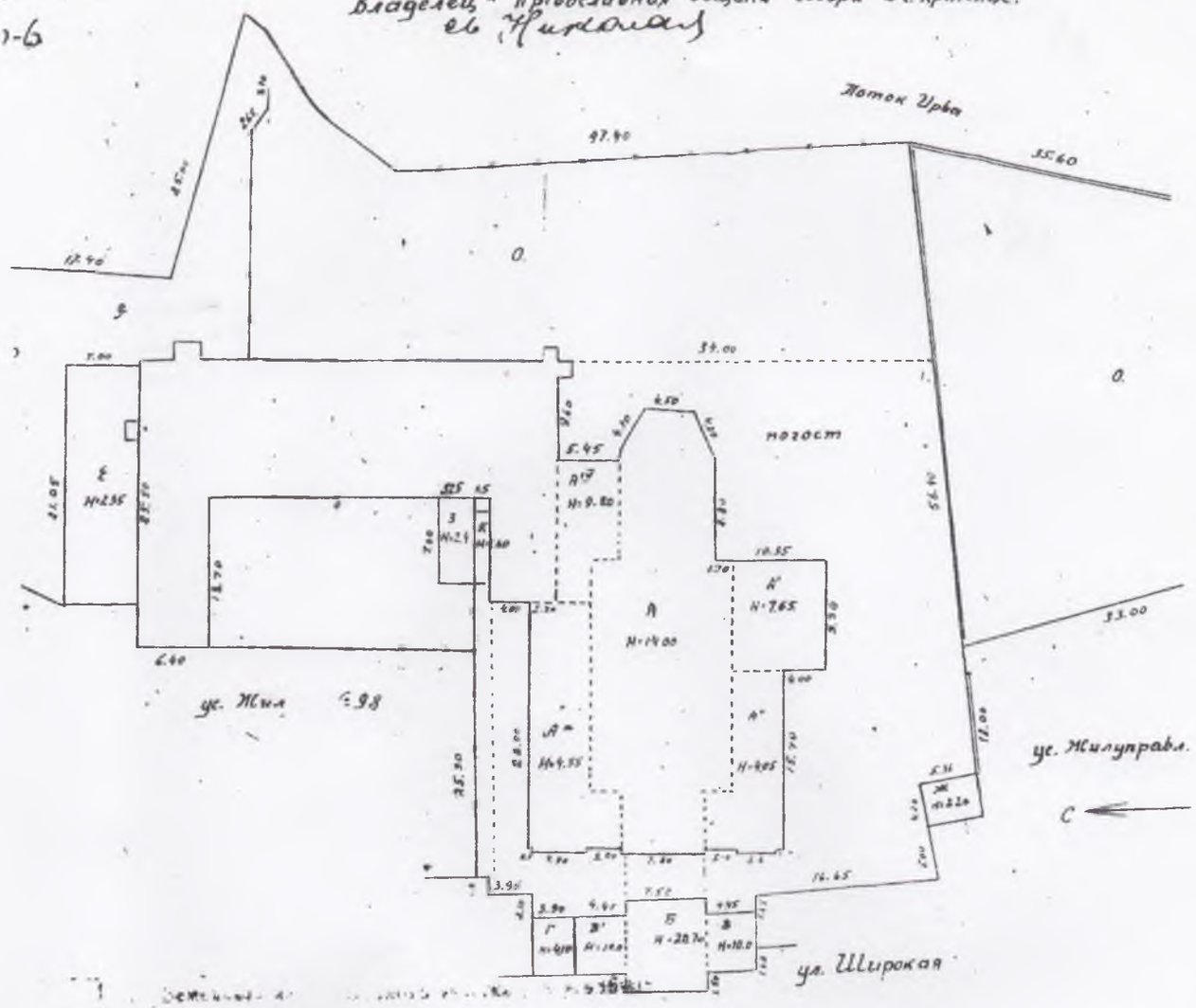
з генплану забудови м. Кременець з нанесенням місцерозташування пам'ятки архітектури

М 1 : 2000

ГЕНЕРАЛЬНЫЙ ПЛАН (схема)

Усадебного участка № со строениями
по улице Широкой.
Владелец - православная община собора в г. Крапивне.
в/в Николая

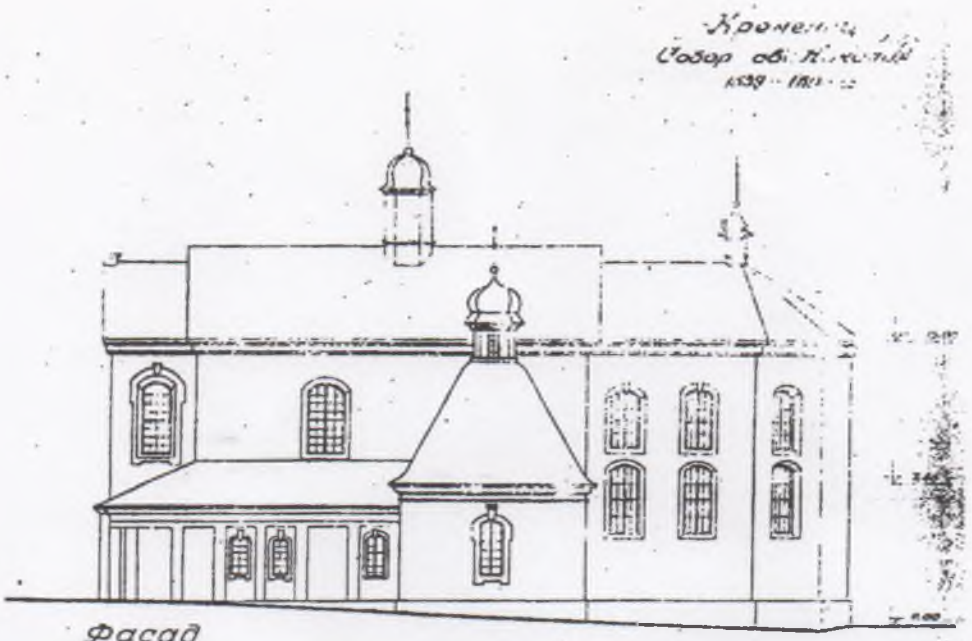
	6087	1732	7.	446	–	371	2484	1054

Дата 5, 12 мая 17 г. Составил /Камаев/

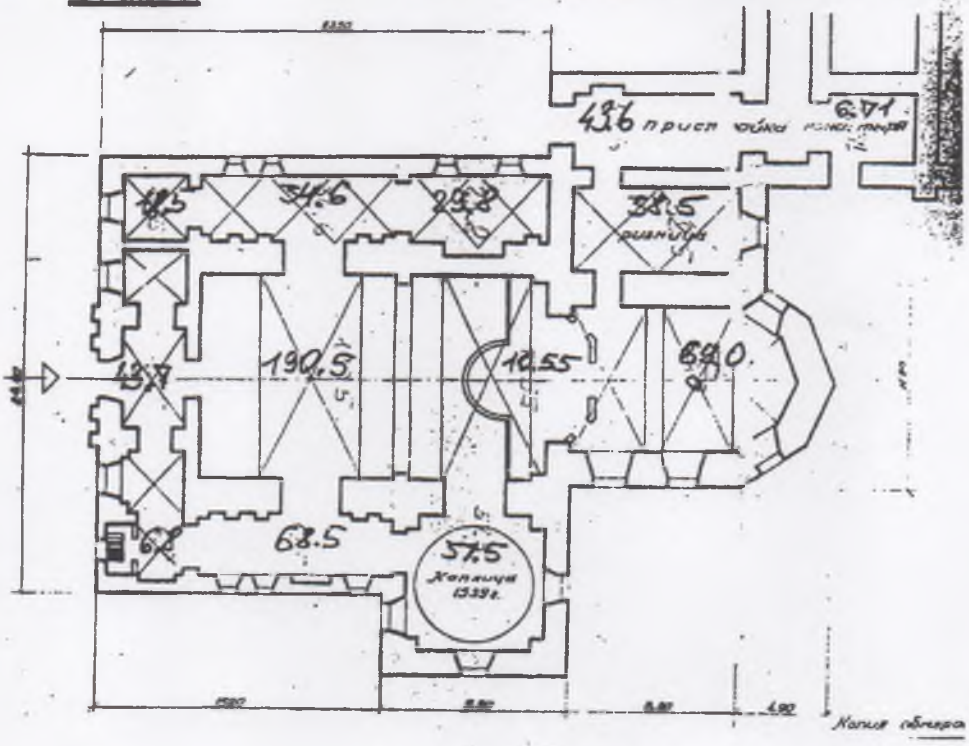
Инженер /Рудков/

Спи

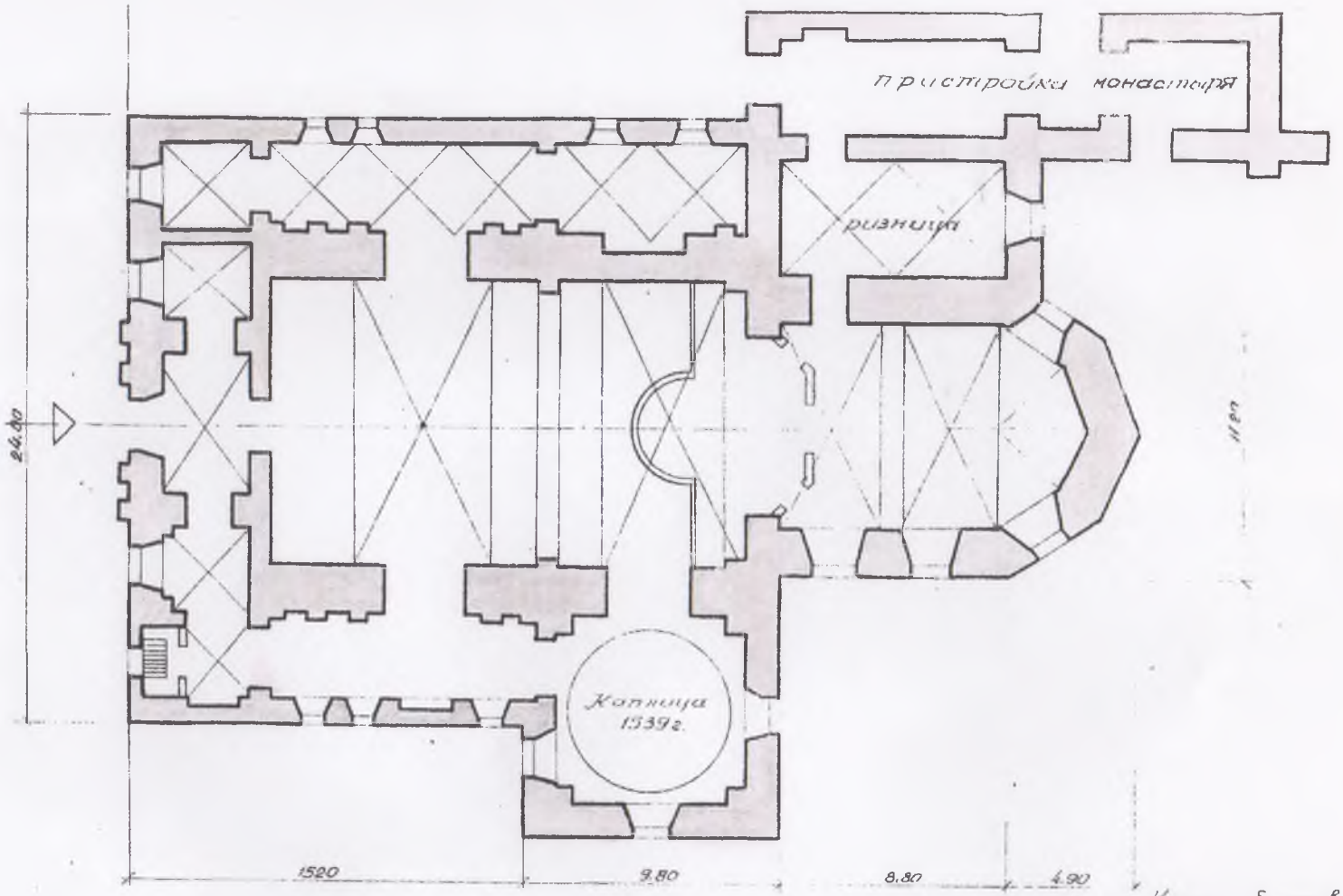
Копирове

Фасад

План

Копия обмеров.

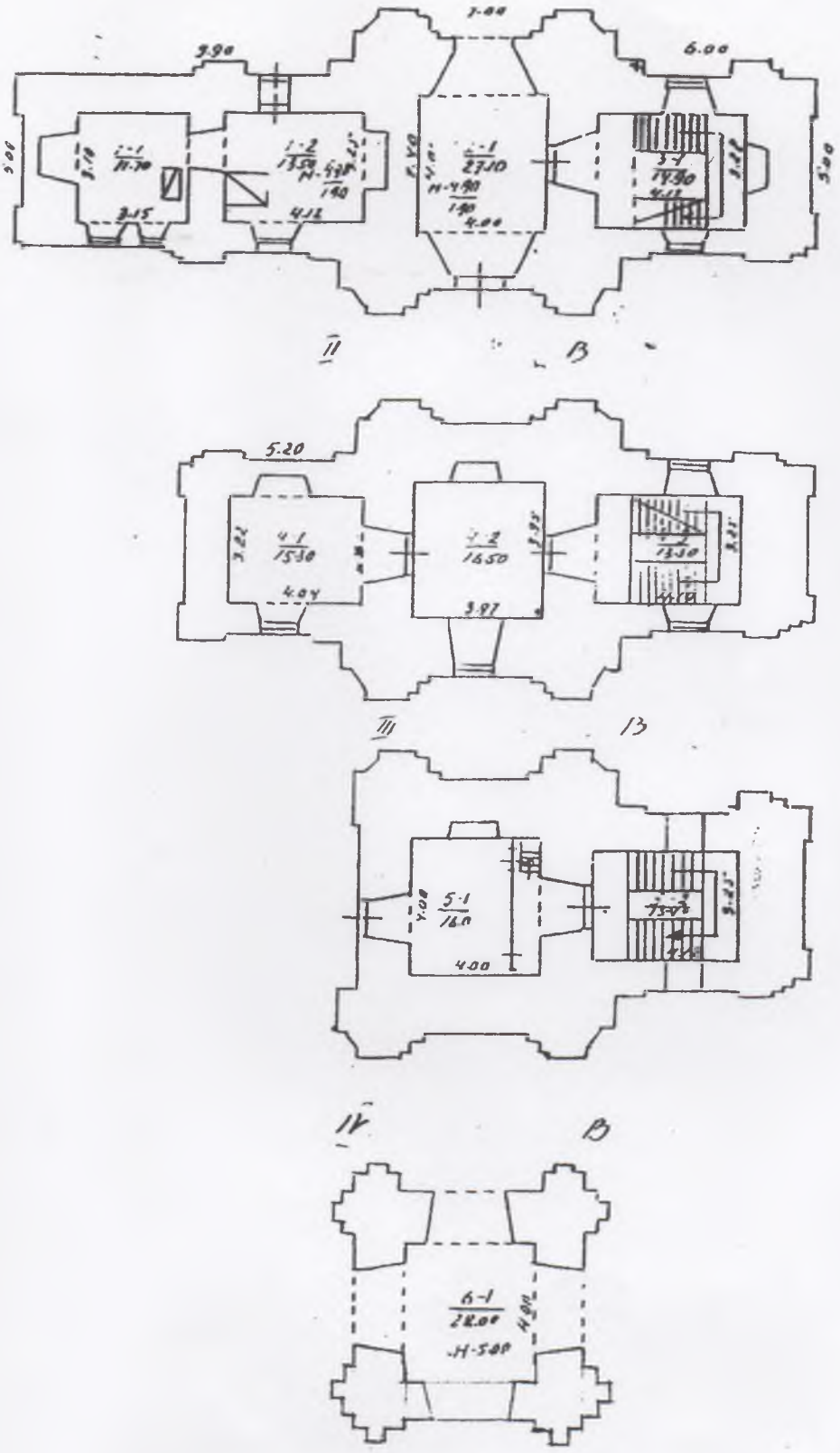
План

Масштаб 1:200

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 м

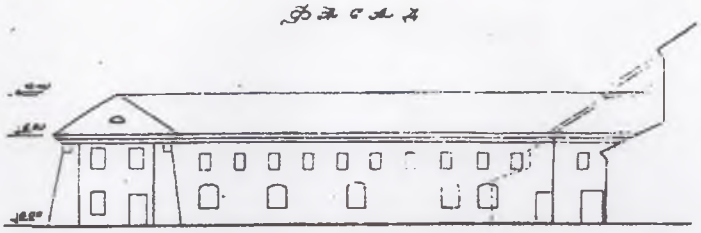
Объект	Собор [illegible]			
Нал. чер.	[illegible]			
Исп. сект.	[illegible]		Зоценко Д.И.	М
Рук. группы	[illegible]		Бурм В.В.	
Гл. архитектор			Иванович	

Плани поверхів вхідних воріт

Р И С У Н К И
Великий Жировичский монастырь XVII в.

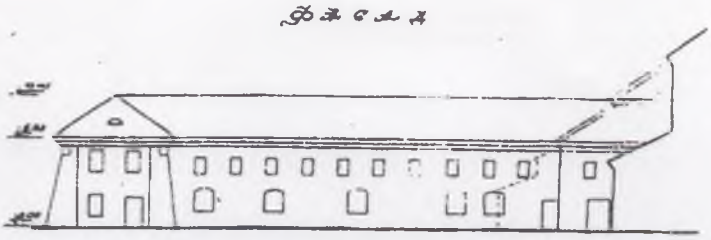
Вид з півдня

План першого поверху.

Фасад

План другого поверху.

Архівні фотографії до 1939 року

Вигляд з північного заходу

Вулиця Широка (тепер – Т. Шевченка). Зліва – фрагмент собору Св. Миколая

Вигляд з південного заходу

Собор Св. Миколая на тлі Замкової гори

ПЕРЕЛІК ІЛЮСТРАЦІЙ

1. Вигляд м. Кременця. Літографія 1-ї половини XIX ст. Зліва, на дальньому плані – ансамбль Миколаївського собору.
2. Загальний вигляд ансамблю з південного заходу.
3. Загальний вигляд ансамблю з північного сходу.
4. Загальний вигляд собору з заходу.
5. Фрагмент собору і дзвіниці. Вигляд з південного сходу.
6. Дзвіниця собору. Вигляд з південного сходу.
7. Південна каплиця (каплиця Бони, 1539 р.).
8. Апсида храму. Вигляд з північного сходу. Справа – фрагмент будинку монастирських келій.
9. Обрамування вікна у нижньому ярусі дзвіниці.
10. Інтер'єр. Загальний вигляд іконостасу. XIX – поч. XX ст.
11. Інтер'єр. Вигляд на хори.
12. Інтер'єр. Приділ Св. Онуфрія.
13. Іконостас приділу Св. Онуфрія. 1-а пол. XIX ст.
14. Іконостас приділу Св. Онуфрія. Дияконські двері з зображенням Св. Лаврентія.
15. Вівтар "Св. Феодосій Углицький та Св. Серафим Саровський". XIX/XX ст.
16. Вівтар XIX/XX ст.
17. Вівтар XIX/XX ст.
18. Св. Володимир. Стінопис поч. XX ст. у південній каплиці.
19. Ікона з рельєфом "Причастя Св. Онуфрія". XVIII ст.
20. Територія пам'ятки. Пам'ятний хрест на честь 1020-ліття хрещення Русі.
21. Фрагмент північної частини собору з прибудовою монастирського приміщення.
22. Склепіння у монастирсих приміщеннях.
23. Північне крило монастирського корпусу. Вигляд з південного заходу.
24. Північне крило монастирського корпусу. Вигляд з північного сходу.
25. Східне крило монастирського корпусу. Вигляд з північного сходу.
26. Інтер'єр монастирського корпусу. Коридор партеру.
27. Внутрішнє подвір'я. Зліва – фрагмент дзвіниці.
28. Внутрішнє подвір'я. Справа – північно-західне крило монастирського корпусу.

1. Вигляд м. Кременця. Літографія 1-ї половини XIX ст.
Зліва, на дальньому плані – ансамбль Миколаївського собору

2. Загальний вигляд ансамблю з південного заходу

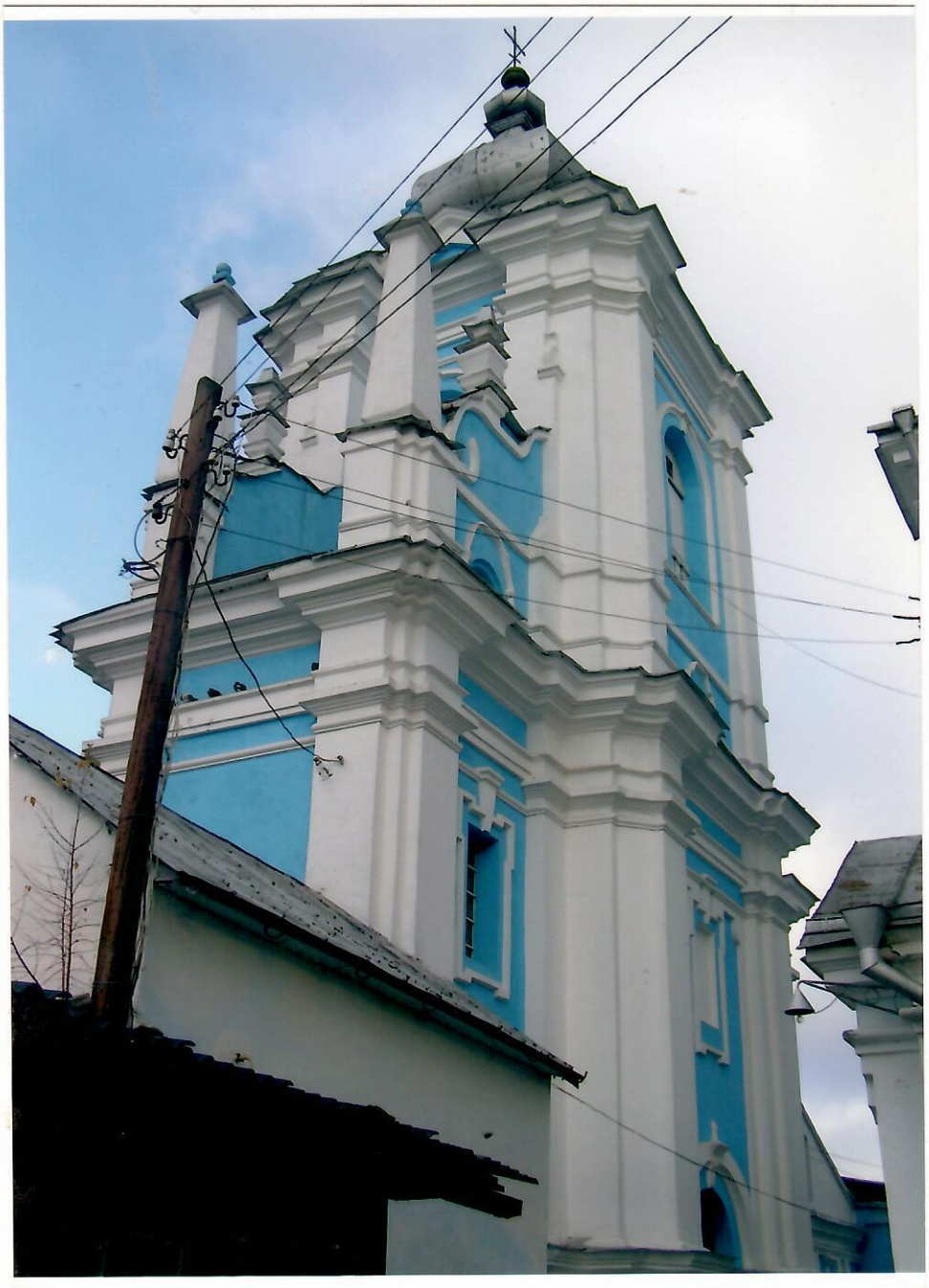
3. Загальний вигляд ансамблю з північного сходу

4. Загальний вигляд собору з заходу

5. Фрагмент собору і дзвіниці. Вигляд з південного сходу

6. Дзвіниця собору. Вигляд з південного сходу

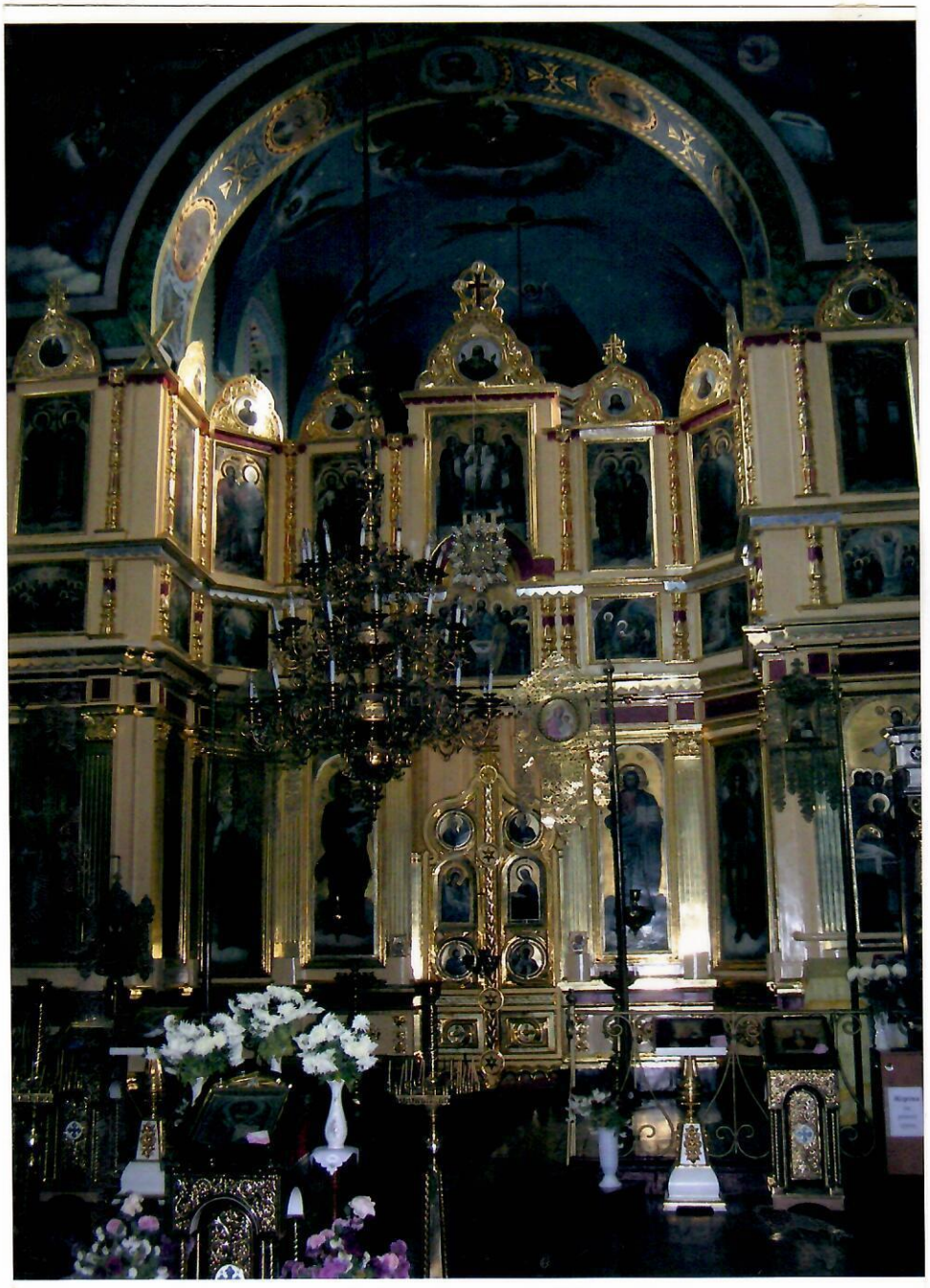
7. Південна каплиця (каплиця Бони, 1539 р.)

8. Апсида храму. Вигляд з північного сходу. Справа – фрагмент будинку монастирських келій

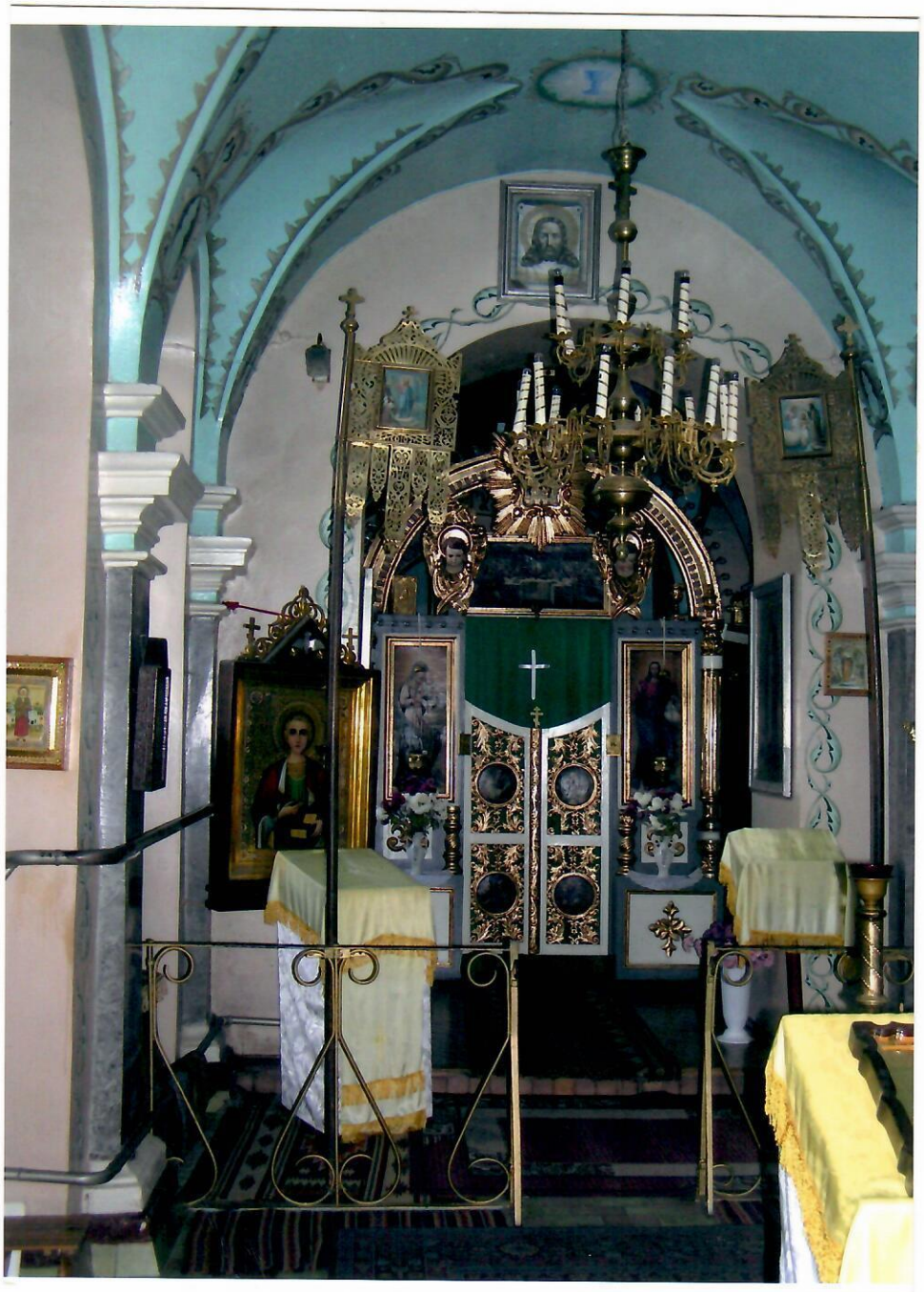
9. Обрамування вікна у нижньому ярусі дзвіниці

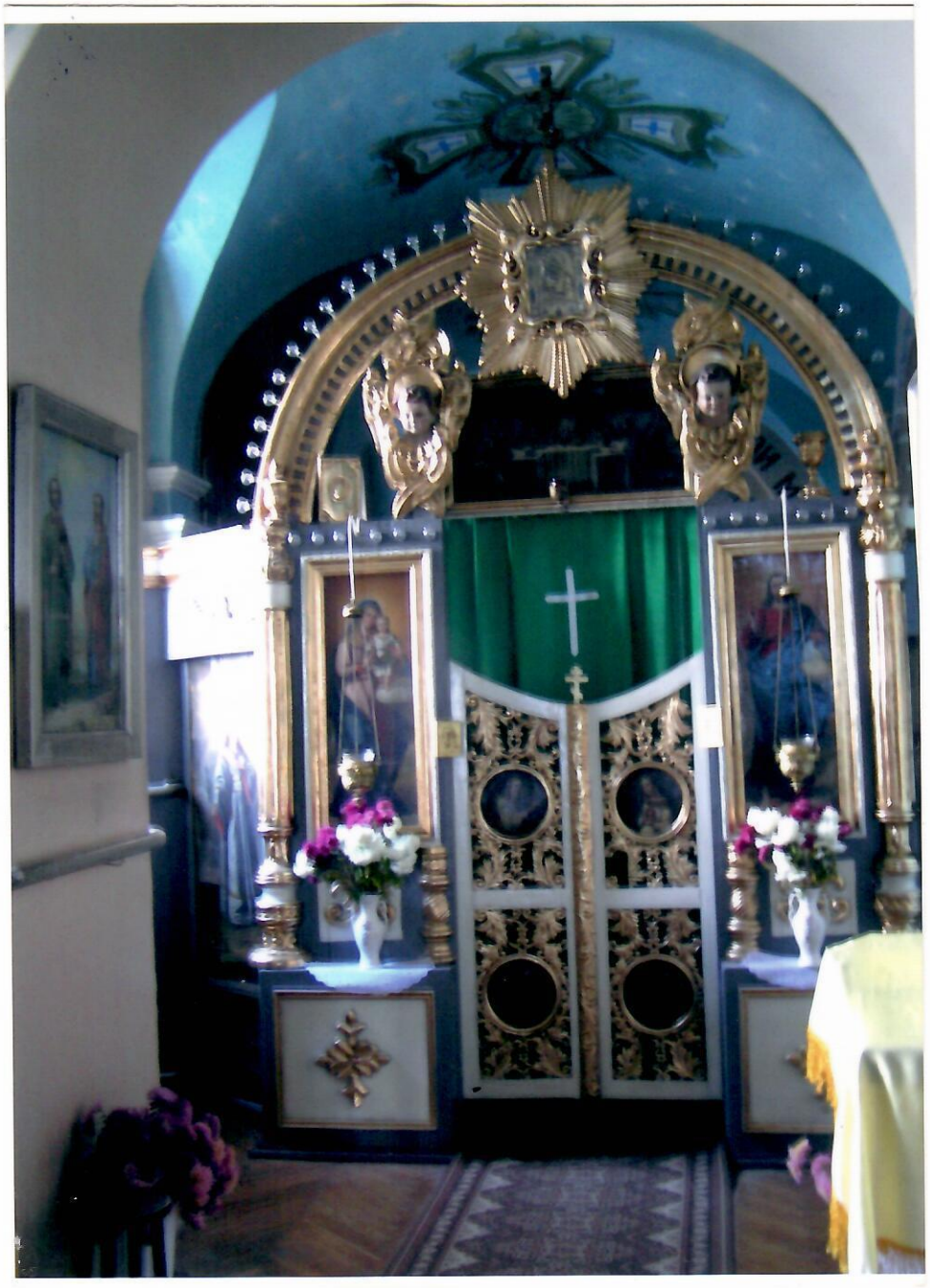
10.Інтер'єр. Загальний вигляд іконостасу. XIX – поч. XX ст.

11.Інтер’єр. Вигляд на хори

12.Інтер'єр. Приділ Св. Онуфрія

13.Іконостас приділу Св. Онуфрія. 1-а пол. XIX ст.

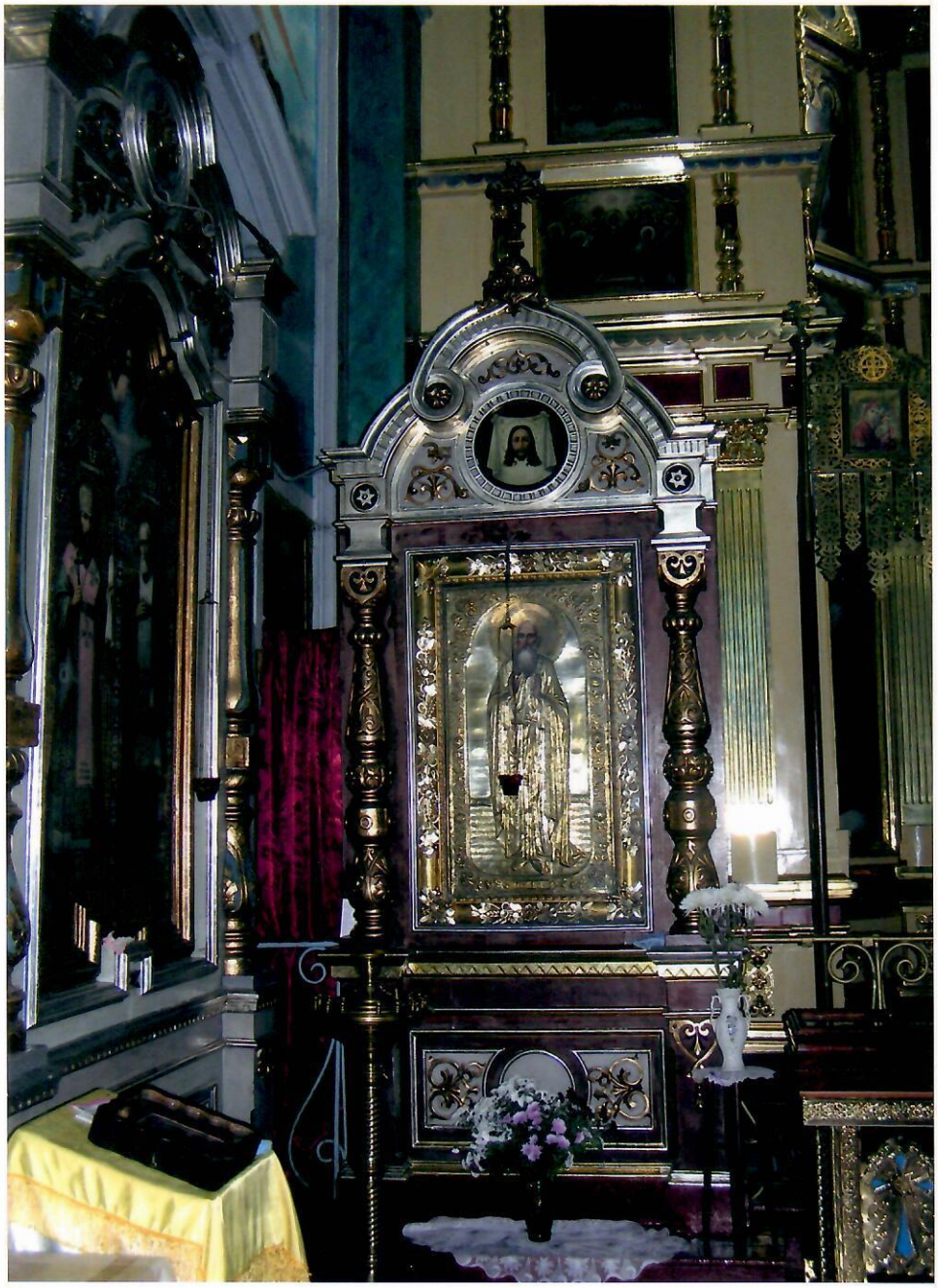
14.Іконостас приділу Св. Онуфрія.
Дияконські двері з зображенням Св. Лаврентія

15.Вівтар “Св. Феодосій Углицький та Св. Серафим Саровський”. XIX/XX ст.

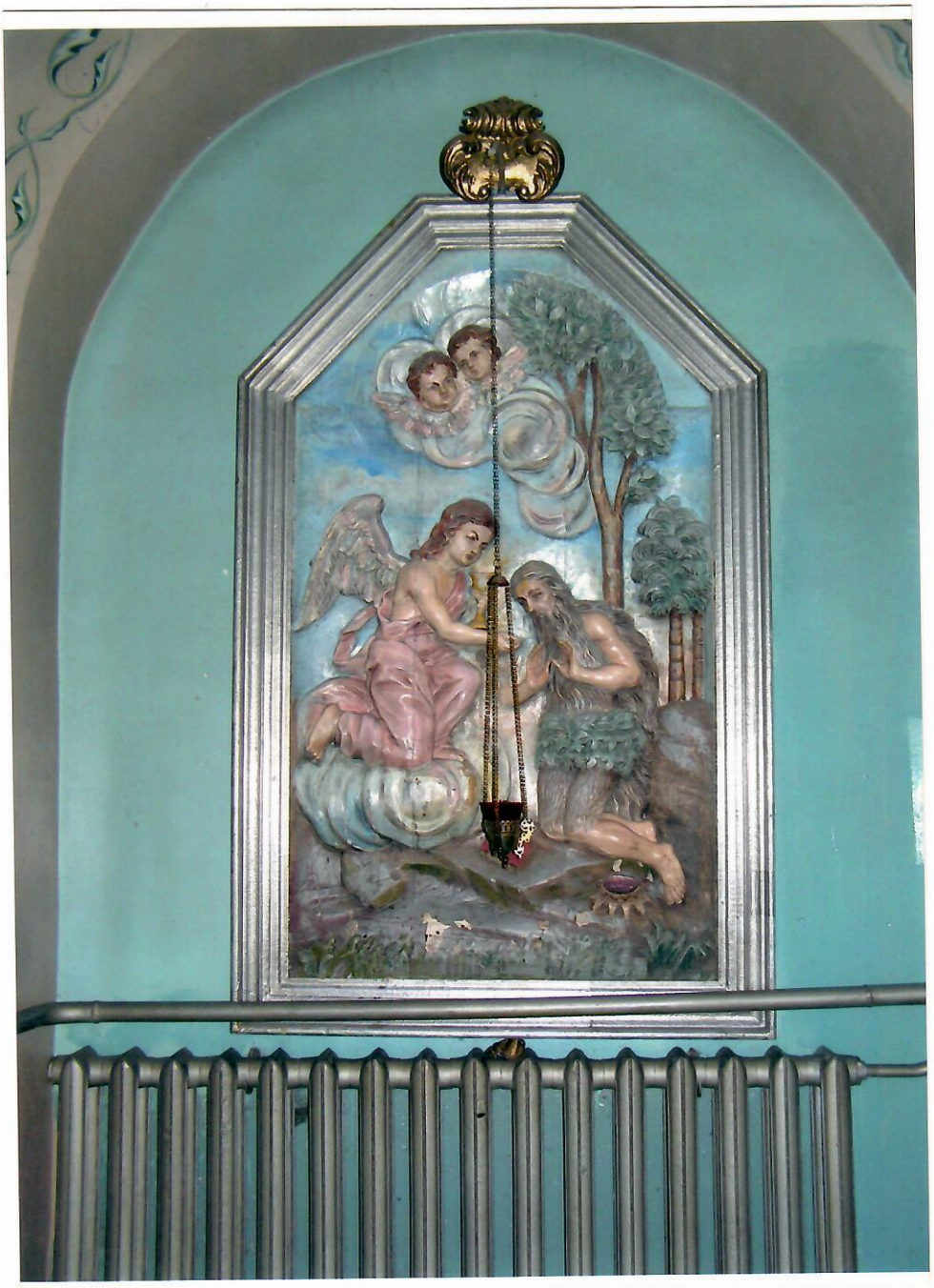
16.Вівтар XIX/XX ст.

17.Вівтар XIX/XX ст.

18.Св. Володимир. Стінопис поч. XX ст. у південній каплиці

19.Ікона з рельєфом “Причастя Св. Онуфрія”. XVIII ст.

20.Територія пам’ятки. Пам’ятний хрест на честь 1020-ліття хрещення Русі

21.Фрагмент північної частини собору
з прибудовою монастирського приміщення

22.Склепіння у монастирсих приміщеннях

23.Північне крило монастирського корпусу. Вигляд з південного заходу

24.Північне крило монастирського корпусу. Вигляд з північного сходу

25.Східне крило монастирського корпусу. Вигляд з північного сходу

26.Інтер’єр монастирського корпусу. Коридор партеру

27.Внутрішнє подвір’я. Зліва – фрагмент дзвіниці

28.Внутрішнє подвір’я.
Справа – північно-західне крило монастирського корпусу